

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού - Διατάξεις για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα - Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες επείγουσες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάσθηκε η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, διαρθρώνεται σε ένδεκα Μέρη (Α΄ - ΙΑ΄) και αποτελείται από εξήντα ένα (61) άρθρα.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1-23), υπό τον τίτλο «Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Εσωτερικών και Οργάνωσης», διαρθρώνεται σε πέντε (5) Κεφάλαια (Α΄-Ε΄). Με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1-2), υπό τον τίτλο «Σκοπός και αντικείμενο», ορίζεται ο σκοπός (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του Μέρους Α΄. Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 3-18), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων των δήμων και τον τρόπο καταβολής του οικείου τέλους χρήσης (άρθρο 3), την παροχή άδειας διεξαγωγής υπαίθριων αθλητικών εκδηλώσεων δρομικών αθλητικών δραστηριοτήτων (άρθρο 4), την επιχορήγηση αθλητικών συλλόγων από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού (άρθρο 5), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση βεβαίωσης μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) (άρθρο 6), τη βεβαίωση και είσπραξη οφειλών προς τους δήμους και προστίμων στις περιπτώσεις μη υποβολής

2

δήλωσης αναγκαίων στοιχείων ή υποβολής δήλωσης με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία (άρθρο 7), την έγκριση του προϋπολογισμού δημοτικών ιδρυμάτων και κοινωφελών επιχειρήσεων (άρθρο 8), τις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων (άρθρο 9), την εκλογή προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων για τη δημοτική περίοδο έως τις 31.12.2023 (άρθρο 10), και τη δυνατότητα συνεδρίασης των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων με τηλεδιάσκεψη (άρθρο 11). Επίσης, τίθεται ανώτατο όριο στο ποσό των συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων κατά τη σύναψη συμβάσεων συνομολόγησης δανείων εκ μέρους των περιφερειών (άρθρο 12), θεσπίζεται, μεταξύ άλλων, αφορολόγητο και ακατάσχετο των εξόδων κίνησης που χορηγούνται στους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων και στους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων (άρθρο 13), παρατείνεται, για το έτος 2023, η δυνατότητα κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) των δήμων απευθείας σε Συνδέσμους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, για την κάλυψη δράσεων πυροπροστασίας (άρθρο 14), προβλέπεται απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων καθαριότητας και των φορτηγών υδροφόρων των Ο.Τ.Α. και των επιχειρήσεών τους (άρθρο 15), εισάγονται ρυθμίσεις για το προσωπικό του καταργηθέντος Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Ζακύνθου και του Συνδέσμου Διαχείρισης Απορριμάτων Νομού Ξάνθης (άρθρο 16), παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα εκποίησης, χωρίς δημοπρασία, αυθαιρέτως κατεχόμενων εκτάσεων στην περιοχή «Γλύφα» της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού (άρθρο 17), και μειώνεται, στους διακόσιους (200) από τους τριακόσιους (300) κατοίκους, το πληθυσμιακό κριτήριο βάσει του οποίου οι δημοτικές κοινότητες διοικούνται, εκτός από τον πρόεδρο, και από το οικείο συμβούλιο (άρθρο 18). Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρο 19), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις σχετικές με το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού», επέρχονται τροποποιήσεις στις ρυθμίσεις περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβιβάστων των αιρετών των δημοτικών και περιφερειακών αρχών (άρθρο 19). Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 20-22), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την ευζωία των ζώων συντροφιάς», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά «σκύλων θεραπείας» (άρθρο 20), την πρόσβασή τους στις οργανωμένες παραλίες (άρθρο 21), και τη διοργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων με ζώα συντροφιάς (άρθρο 22). Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 23), υπό τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις», τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Α'.

Στο Μέρος Β' (άρθρα 24-31) περιλαμβάνονται διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου τομέα. Ειδικότερα: ορίζεται ο σκοπός και το αντικεί-

μενο των διατάξεων του παρόντος μέρους (άρθρα 24-25), θεσπίζονται ρυθμίσεις για το προσωπικό (ένταξη απασχολούμενων σε ν.π.δ.δ. συμβεβλημένα με την ΕΕΤΑΑ Α.Ε.) και για τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (άρθρο 26), τροποποιούνται οι ρυθμίσεις για προσλήψεις και υπηρεσιακές μεταβολές κατά την προεκλογική περίοδο, με επίκληση της ανάγκης κάλυψης των τρεχουσών αναγκών της δημόσιας διοίκησης και τήρησης της αρχής της συνέχειάς της (άρθρο 27), αντικαθίστανται διατάξεις για τον έλεγχο ασθενούντων υπαλλήλων κατ' οίκον (άρθρο 28), παρέχονται διευκολύνσεις για γονικές άδειες σε θετούς ή ανάδοχους γονείς (ηλικιακό όριο τέκνου) στον δημόσιο τομέα (άρθρο 29), χορηγείται μηνιαίο επίδομα στους υπαλλήλους των νησιωτικών υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (άρθρο 30), και τροποποιείται το πλαίσιο λήψης αναρρωτικής άδειας ειδικού σκοπού εργαζόμενου σε δημόσιες δομές υγείας και δημόσιες κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας που νοσεί με κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο 31).

Στο Μέρος Γ' (άρθρα 32-34) περιλαμβάνονται λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα: τροποποιούνται διατάξεις για την έκδοση ληξιαρχικής πράξης θανάτου από ημεδαπή και αλλοδαπή αρχή προκειμένου για αποτέφρωση νεκρών (άρθρο 32), θεσπίζονται ρυθμίσεις για τη μεταφορά τέφρας ανθρώπων και ζώων συντροφιάς από εταιρείες παροχής υπηρεσιών μεταφοράς εντός και εκτός της ελληνικής επικράτειας (άρθρο 33), καθώς και για το πλαίσιο υποχρέωσης των μετακλητών υπαλλήλων στα ιδιαίτερα γραφεία της Κυβέρνησης για υποβολή δήλωσης εντός μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων τους σχετικά με τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους (άρθρο 34).

Το Μέρος Δ' (άρθρα 35-42) αφορά θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης και περιλαμβάνει ρυθμίσεις: α) σχετικές με την πλήρωση οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου, κατά τροποποίηση, αντικατάσταση ή κατάργηση διατάξεων του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021 - Κεφάλαιο Α' Μέρους, άρθρα 35-41), και ειδικότερα, σχετικές με τον τρόπο απόδειξης της γνώσης χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή (άρθρο 35), με την υποβολή ένστασης κατά του πίνακα αποκλεισμένων υποψηφίων (άρθρο 36), με τη διαγωνιστική διαδικασία (άρθρο 37), με την ισοβαθμία υποψηφίων (άρθρο 38), με τον πίνακα διοριστέων επιτυχόντων διαγωνισμού (άρθρο 39), με τον διορισμό τους (άρθρο 40), με τις εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες και την «εν εξελίξει διαδικασία επιλογής Ευρωπαίου Εισαγγελέα» (άρθρο 41), καθώς και β) σχετικές με την ηλεκτρονική καταχώριση κατάστασης υπόχρεων

σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, κατά τροποποίηση σχετικού άρθρου του ν. 5026/2023 (Κεφάλαιο Β΄ Μέρους - άρθρο 42).

Το Μέρος Ε΄ (άρθρα 43-48) αφορά τις ανεξάρτητες αρχές, και μάλιστα: α) τη λειτουργική ανεξαρτησία των μελών, αλλά και του προσωπικού, των αρχών αυτών που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα (Κεφάλαιο Α΄ του Ε΄ Μέρους, άρθρο 43), β) το προσωπικό συγκεκριμένων ανεξάρτητων αρχών που δεν έχουν συνταγματική κατοχύρωση (Κεφάλαιο Β΄ Μέρους, άρθρα 44-47) και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Κεφαλαίου (άρθρο 44), ως προς τις οποίες ρυθμίζονται η πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού, μέσω Α.Σ.Ε.Π. (πρβλ. άρθρο 2 παρ. 1, περ. δ) του ν. 4765/2021, «Εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυση του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις», κατά το οποίο, το σύστημα προσλήψεων στο Δημόσιο καταλαμβάνει και τις «συνταγματικώς κατοχυρωμένες και λοιπές ανεξάρτητες διοικητικές αρχές» - άρθρο 45 νομοσχεδίου) και οι αποσπάσεις και μετατάξεις του προσωπικού τους (άρθρο 46), και εισάγεται «σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής» του εν λόγω προσωπικού, κατ' αναφορά προς την επίτευξη συγκεκριμένων ετήσιων στόχων (άρθρο 47), καθώς και γ) την υποχρέωση της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) να συμμορφώνεται προς τις ακυρωτικές αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων και την εξέταση προδικαστικών προσφυγών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης και 31ης Αυγούστου (Κεφάλαιο Γ΄ Μέρους, άρθρο 48).

Στο Μέρος ΣΤ΄ (άρθρα 49-52) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα: περιορίζεται το είδος των επιλέξιμων δαπανών, για τις οποίες μπορούν να γίνουν αποδεκτά παραστατικά που έχουν εκδοθεί από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες με καταστατική έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση σε χώρα της αλλοδαπής (μόνο αμοιβές σκηνοθέτη και δύο πρωταγωνιστικών ρόλων), και μειώνεται το ποσοστό της αξίας των αλλοδαπών παραστατικών ως προς το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου (άρθρο 49), θεσπίζεται πλαίσιο για αυτοδίκαιη ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου στο καθεστώς ενίσχυσης, εφόσον δεν έχει γίνει έναρξη (όπως γυρίσματα) εντός έξι (6) μηνών από την απόφαση υπαγωγής του, τίθεται ποσοστιαίο όριο για την απόφαση τροποποίησης, ως προς το οικονομικό αντικείμενο μιας επένδυσης, στο πλαίσιο ενίσχυσης της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων (άρθρα 50-51), και παρέχεται η δυνατότητα, μέσω ειδικής εφαρμογής, να επισημειώνονται έγγραφα με την σφραγίδα της παρ.1 του άρθρου 3 της Σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 (άρθρο 52).

Στο Μέρος Ζ΄ (άρθρα 53-54) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Ειδικότερα, θεσπίζεται μεταβατική περίοδος για την οργάνωση των διαδικασιών επιλογής φορέων παροχής υπηρεσιών επιτροπείας, την καθιέρωση πρότυπων διαδικασιών, καθώς και την έκδοση οδηγιών και αποφάσεων για την ομαλή και αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου περί επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων (άρθρο 53), και γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στους σχετικούς νόμους 4939/2022 και 5038/2023 (άρθρο 54).

Στο Μέρος Η΄ (άρθρα 55-58) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ειδικότερα: τροποποιούνται διατάξεις σχετικά με την εξαίρεση ή την άδεια των δημιουργών των οπτικο-ακουστικών έργων, των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και των φορέων ήχου και εικόνας που ενσωματώνουν οπτικοακουστικά έργα και ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές από το δικαίωμα του δημόσιου δανεισμού (άρθρο 55), θεσπίζεται δυνατότητα διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών από το αυτοτελές Τμήμα Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (άρθρο 56), παρατείνεται η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων του εν θέματι Υπουργείου (άρθρο 57), και ρυθμίζεται, για ορισμένο διάστημα, το ζήτημα των μετακινήσεων του προσωπικού του Εθνικού Θεάτρου και του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδας σε απόσταση μεγαλύτερη των πενήντα χιλιομέτρων από την έδρα τους (άρθρο 58).

Στο Μέρος Θ΄ (άρθρο 59) περιλαμβάνεται ρύθμιση, που χαρακτηρίζεται ως επείγουσα, σχετικά με την αρχαιότητα πυρονόμων που Αξιωματικών που προέρχονται από την οικεία Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης, σε σχέση με τους προερχομένους από το Ειδικό Τμήμα της εν λόγω Σχολής.

Στο Μέρος Ι΄ (άρθρο 60) περιλαμβάνονται οι διατάξεις που καταργούνται από την έναρξη ισχύος του νόμου.

Στο Μέρος ΙΑ΄ (άρθρο 61) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

Στην περίπτωση β) οι λέξεις «των διατάξεων των ν. 4804/2021» πρέπει να αντικατασταθούν από τις λέξεις «των διατάξεων του ν. 4804/2021».

2. Επί του άρθρου 2

Στην περίπτωση α) οι λέξεις «η πρόβλεψη της ισχύος των προεδρικών διαταγμάτων» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τις λέξεις «η ρύθμιση της ισχύος των προεδρικών διαταγμάτων».

3. Επί του άρθρου 10

Με το άρθρο 10 προστίθεται άρθρο 79Α στον ν. 3852/2010, υπό τον τίτλο «Ειδική ρύθμιση για την εκλογή Προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων για τη δημοτική περίοδο έως τις 31.12.2023», σε «συμμόρφωση με την υπ' αρ. 283/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας» (βλ. Έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, σελ. 75).

Με την ανωτέρω απόφαση κρίθηκε ότι η αλλαγή του τρόπου ανάδειξης του προέδρου του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, που επήλθε με τις ρυθμίσεις των ν. 4623 και 4625/2023, κατά το μέρος που καταλαμβάνει την αμέσως επόμενη των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 δημοτική περίοδο, «συνιστ[ά] επέμβαση του νομοθέτη -μετά τη διεξαγωγή των ανωτέρω εκλογών και μάλιστα σε χρόνο κατά τον οποίο έχουν ήδη εξαχθεί τα εκλογικά αποτελέσματα (...) στην ανάδειξη του ανωτέρω οργάνου διοίκησης (προέδρου συμβουλίου κοινότητας) Ο.Τ.Α. (...). Επομένως, με τις εν λόγω διατάξεις των νόμων 4623/2019 και 4625/2019 ουσιαστικώς μεταβάλλεται εκ των υστέρων το πλαίσιο άσκησης των κατοχυρούμενων στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος δικαιωμάτων του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι και νοθεύεται η εκφρασθείσα κατά τις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 θέληση των εκλογέων των κοινοτήτων άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων (...). Συνεπώς, οι ανωτέρω διατάξεις (...) παραβιάζουν τα αντίστοιχα δικαιώματα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, καθώς και τις αρχές (i) της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης, ως έκφρασης της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας, και (ii) της ισότητας των όρων του εκλογικού ανταγωνισμού, οι οποίες διέπουν (και) τις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τα άρθρα 1 (παρ. 1 και 2), 4 (παρ. 1), 5 (παρ. 1), 51 (παρ. 3), 52 και 102 (παρ. 2) του Συντάγματος (...)». Περαιτέρω, το Δικαστήριο «εκτιμώντας τις δυσχέρειες που θα ήταν ενδεχόμενο να αντιμετωπίσει ο Δήμος Πέλλας από την αναδρομή των αποτελεσμάτων της ακύρωσης στο χρονικό σημείο έκδοσης της επιδικίου αποφάσεως, κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 50 παρ. 3β του π.δ. 18/1989, τα αποτελέσματα της ακύρωσης να ανατρέξουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο της έκδοσης της ακυρούμενης αποφάσεως και προ-

γενέστερο της δημοσίευσης της παρούσας αποφάσεως, να ορισθεί δε ως τέτοιο χρονικό σημείο η προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης της αποφάσεως αυτής» (βλ. ΣτΕ Ολ. 283/2023).

Η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία συνιστά «συμμόρφωση με την υπ' αρ. 283/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας» σύμφωνα με την Έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης (σελ. 75), επαναφέρει τις διατάξεις που ορίζουν τον τρόπο ανάδειξης του προέδρου του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, ως ίσχυαν κατά τη διενέργεια των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 και πριν από την τροποποίησή τους με τους ν. 4623 και 4625/2023. Ορίζεται δε ότι η εν λόγω τροποποίηση «ισχύει για την τρέχουσα δημοτική περίοδο, η οποία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2023».

Επισημαίνεται ότι θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμη μεταβατική ρύθμιση ως προς τον τρόπο και τον χρόνο εφαρμογής της νέας ρύθμισης, δοθέντος, μάλιστα, ότι στην παράγραφο 1B του υπό ψήφιση νέου άρθρου 79Α του ν. 3852/2010 ορίζεται ότι «[τ]ην πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου, το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας συνέρχεται σε ειδική συνεδρίαση, για να εκλέξει τον Πρόεδρό του (...)».

4. Επί του άρθρου 15

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι «[ο]ι απαλλαγές των τελών κυκλοφορίας της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2367/1953 (Α' 82), ισχύουν α) για τα αυτοκίνητα καθαριότητας που παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας στους δήμους και ανήκουν στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής, στους συνδέσμους διαχείρισης απορριμμάτων και στον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.) και β) για τα φορτηγά υδροφόρα των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.)».

Δοθέντος ότι με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 προστίθενται νέες κατηγορίες οχημάτων στις υφιστάμενες κατηγορίες οχημάτων του άρθρου 17 του ν. 2367/1953, που απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να ενταχθεί η ρύθμιση στο άρθρο 17 του ν. 2367/1953.

5. Επί του άρθρου 17

Με το άρθρο 17 παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα εκποίησης, χωρίς δημοπρασία, αυθαιρέτως κατεχόμενων εκτάσεων στην περιοχή «Γλύφα» της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 ορίζεται ότι «[μ]ετά από αίτηση δημοτών ή κατοίκων της περιοχής "Γλύφας" (...) δύνανται να εκ-

ποιηθεί χωρίς δημοπρασία έκταση που έχει περιέλθει στην κυριότητα του δήμου με οποιονδήποτε τρόπο και κατέχεται αυθαίρετως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με απόφαση δημοτικού συμβουλίου». Η εκποίηση, σύμφωνα με την παρ. 3, «γίνεται με κριτήριο την πολεοδομική τακτοποίηση του οικείου δήμου και τον ορθολογικό πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής προς εξασφάλιση της λειτουργικότητας των οικισμών, την οριστική διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιουσίας του δήμου και την αποκατάσταση των προσώπων που διατηρούν στα ακίνητα αυτά την κατοικία τους, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου». Περαιτέρω, σύμφωνα με την Έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης επί του νομοσχεδίου, «[η] ρύθμιση αυτή εισάγεται στο πλαίσιο υλοποίησης ορθολογικού πολεοδομικού σχεδιασμού της περιοχής της Γλύφας προς εξασφάλιση της λειτουργικότητας των οικισμών, οριστική διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιουσίας του δήμου και την αποκατάσταση των προσώπων που διατηρούν στα ακίνητα αυτά την κατοικία τους, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου» (βλ. Έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, σελ. 78).

Επισημαίνεται ότι συναφής ρύθμιση ορίζουσα δικαίωμα εξαγοράς, χωρίς δημοπρασία, αυθαίρετως κατεχόμενων εκτάσεων, είχε θεσπισθεί με το άρθρο 23 του ν. 4061/2012 για εκτάσεις που διαχειριζόταν το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Επ' αυτού, η υπ' αρ. 709/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε ότι «[η] θεσπιζόμενη, με τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 23 του ν. 4061/2012, εν λόγω νομοποίηση παρίσταται, κατά τα ανωτέρω, γενικευμένη και ασύνδετη προς πρόσθετες προϋποθέσεις συναρτώμενες με τον τρόπο της αυθαίρετης κατοχής και, κατά συνεκδοχή, με τη χρήση, το μέγεθος και τη σημασία των κατεχόμενων εκτάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής τους και, ως εκ τούτου, κατατείνει στην πρόσδοση κυριότητας σε αυθαίρετους κατόχους των εκτάσεων αυτών κατόπιν εξαγοράς τους και στη συνακόλουθη αποξένωση του Δημοσίου από την περιουσία του χωρίς να εξυπηρετείται συντρέχων κατά το Σύνταγμα σκοπός δημοσίου συμφέροντος. Η επίμαχη όμως νομοθετική ρύθμιση, υπό τα προπεριγραφόμενα εννοιολογικά χαρακτηριστικά (...), δεν είναι συνταγματικώς ανεκτή, καθόσον αυτή, μη εξαντλούμενη σε εισηπρακτικούς σκοπούς, αν και δεν παραγνωρίζεται η δυσμενής δημοσιονομική συγκυρία στην οποία ευρίσκεται η Χώρα από το έτος 2010, πρωτίστως υπαγορεύθηκε από την ανάγκη αντιμετώπισης της εν τοις πράγμασι μακροχρόνιας αυθαίρετης κατοχής δημόσιων εκτάσεων καθώς και από τη διαχρονική αναποφασιστικότητα του Κράτους σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση του υπαρκτού αυτού προβλήματος και, εντεύθεν, την έλλειψη ενεργού βούλησής του

να προασπίσει, κατά νόμον, τα απορρέοντα από την κυριότητα δικαιώματά του και, επομένως, την αποδοχή από το Κράτος πραγματικών καταστάσεων που δημιουργήθηκαν από παρανόμως ενεργούντες, σε αντίθεση προς τους νομοταγείς, πολίτες, η οποία ενέχει παραδοχή εκ μέρους της νομοθετικής εξουσίας της αδυναμίας λειτουργίας του κράτους δικαίου. Ειδικότερα, οι επιμαχες ρυθμίσεις του άρθρου 23 του ν. 4061/2012, κατ' εφαρμογή των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη, αντίκεινται στις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου (άρθρο 25 παρ. 1) και της ισότητας των πολιτών ενώπιον του νόμου (άρθρο 4 παρ. 1) [πρβλ. Σ.τ.Ε. 521/2014 Ολ, 1782, 1850-1, 3500/2009 Ολ, κ.ά.]. Και τούτο διότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι εν λόγω ρυθμίσεις ευνοούν αδικαιολογήτως τους αυθαιρέτως κατέχοντες δημόσιες εκτάσεις τις οποίες διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επιτρέποντάς τους να τις εξαγοράσουν, θέτοντας αυτούς σε πλεονεκτική θέση έναντι όσων δεν προέβησαν αυτογνωμόνως σε κατάληψη των εν λόγω εκτάσεων και, εντεύθεν, επιβραβεύοντας την αυθαίρετη κατοχή, χρήση και κάρπωση αυτών, χωρίς να συντρέχει κανένας συνταγματικός ανεκτός δικαιολογητικός λόγος».

6. Επί του άρθρου 18

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 4804/2021 και, συγκεκριμένα, μειώνεται, στους διακόσιους (200) από τους τριακόσιους (300) κατοίκους, το πληθυσμιακό κριτήριο βάσει του οποίου οι δημοτικές κοινότητες διοικούνται, εκτός από τον πρόεδρο, και από το οικείο συμβούλιο. Περαιτέρω με την παράγραφο 2 προβλέπεται η αντικατάσταση του ανωτέρω πληθυσμιακού κριτηρίου και σε άλλες διατάξεις νόμων («[ό]που στα άρθρα 62, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 83Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), στο άρθρο 77 του ν. 4172/2013 (Α' 167), και στα άρθρα 28, 29, και 30 του ν. 4804/2021 αναφέρονται (...) νοούνται (...)»).

Δοθέντος ότι το ανωτέρω πληθυσμιακό κριτήριο απαντά και σε άλλες, πλην τις ρητώς οριζόμενες στην παράγραφο 2, διατάξεις (βλ., ενδεικτικά, άρθρα 8, 9, 11-14, 18Α-18Γ, 20, 23, 24Α, 26, 27, 37, 37Α, 40, 44, 55, 56 του ν. 3852/2010), θα μπορούσε η αντικατάστασή του να ορισθεί με γενική αναφορά στην κείμενη νομοθεσία («[ό]που στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται (...) νοούνται (...)»).

7. Επί του άρθρου 31

Στην παρ. 1 του παρόντος ορίζονται τα εξής: «Η παρ. 3 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αντικαθίσταται ως ε-

ξής: (...). Θα ήταν ενδεδεδειγμένο, η φράση «η οποία κυρώθηκε» να αντικατασταθεί από τη φράση «μετά τη κύρωσή της».

8. Επί του άρθρου 41

Στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται ότι «τα άρθρα 39-44 καταλαμβάνουν και τις διαγωνιστικές διαδικασίες [για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων] που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος». Όμως, τα άρθρα 42 επ. του νομοσχεδίου αφορούν την εφαρμογή του ν. 5026/2023, «Υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) και οικονομικών συμφερόντων - Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις».

Περαιτέρω, η παράγραφος 2 του προτεινομένου αφορά προσθήκη μεταβατικής διάταξης στον ως άνω ν. 5026/2023, και, κατά τούτο, εντάσσεται συστηματικώς στο επόμενο Κεφάλαιο Β' του Μέρους Δ', «Παρεμβάσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή του ν. 5026/2023 – Τροποποιήσεις στον ν. 5025/2023».

9. Επί του άρθρου 43

Το προτεινόμενο αφορά τις εγγυήσεις λειτουργικής ανεξαρτησίας αποκλειστικώς των ανεξάρτητων αρχών που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα.

Συναφώς, κατ' άρθρο 101Α παρ. 1 του Συντάγματος, «[ό]που από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και η λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει».

Το σχετικό άρθρο 2 παρ. 1 του εκτελεστικού ν. 3051/2002 αφορά τη λειτουργική ανεξαρτησία των ως άνω αρχών, χωρίς αναφορά στα μέλη τους: «Οι ανεξάρτητες αρχές απολαύουν λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκεινται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Οι ανεξάρτητες αρχές υπόκεινται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής».

Με το προστιθέμενο στον ν. 3051/2002 άρθρο 2Α, εισάγεται το αστικώς ανεύθυνο των ίδιων των μελών, αλλά και του προσωπικού, των πέντε ανεξάρτητων αρχών που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα, κατά παρέκκλιση από τα ισχύοντα για την εις ολόκληρον αποζημιωτική ευθύνη του «υπαίτιου προσώπου», «για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του [Δ]ημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί» (άρθρο 105 ΕισΝΑΚ), για τις οποίες ευθύνεται, καταρχήν και αντικειμενικώς, το Δημόσιο, και κατά το πρότυπο του άρθρου 38 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), κατά το οποίο, «[ο] υπάλληλος ευθύνεται έναντι του Δημοσίου

ου για κάθε ζημιά την οποία προξένησε σε αυτό από δόλο ή βαρεία αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο υπάλληλος ευθύνεται επίσης για την αποζημίωση την οποία κατέβαλε το Δημόσιο σε τρίτους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, εφόσον οφείλονται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια. Ο υπάλληλος δεν ευθύνεται έναντι των τρίτων για τις ανωτέρω πράξεις ή παραλείψεις του».

Περαιτέρω, θεσπίζεται ποινικά ανεύθυνο των μελών και του προσωπικού των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών, «για πράξεις ή παραλείψεις τους, για έκφραση γνώμης, υποβολή εισήγησης, πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που έλαβαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν με δόλο».

Επισημαίνεται, πάντως, ότι η λειτουργική ανεξαρτησία των ανεξάρτητων αρχών κατοχυρώνεται, καταρχήν, από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ., π.χ., Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ), 2019/1, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, «για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών, ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς», 2019/944 της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ». Βλ., επίσης, την απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ [τμήμα μείζονος συνθέσεως] της 9ης Μαρτίου 2010, υπόθεση C-518/07, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, που αφορά την προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το καθεστώς ανεξαρτησίας των εθνικών αρχών ελέγχου).

10. Επί των άρθρων 44 έως 47

Οι προτεινόμενες διατάξεις αφορούν την υπηρεσιακή και μισθολογική κατάσταση του προσωπικού συγκεκριμένων ανεξάρτητων αρχών που δεν κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα, ιδίως δε «σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής» του εν λόγω προσωπικού.

Η επιλογή των ως άνω αρχών αιτιολογείται βάσει του κοινού αντικειμένου τους, το οποίο «έχει ρυθμιστικό χαρακτήρα», στόχος δε των θεσπιζομένων διατάξεων είναι «[η] αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των ρυθμιστικών αρχών μέσω της ουσιαστικής τους ενίσχυσης και της ρύθμισης ζητημάτων υπηρεσιακού και μισθολογικού χαρακτήρα για το προσωπικό τους», ούτως ώστε να «[α]ντιμετωπίζονται κατ'ίδιο και ίσο τρόπο ζητήματα που αφορούν στις εν λόγω Αρχές, τα οποία έως και σήμερα ρυθμίζονται κατά τρόπο αποσπασματικό και ετερογενή, παρά το ότι το εντοπίζεται εγγύτητα στο α-

ντικείμενο και στη νομοθετική αποστολή των εν λόγω Αρχών» (Αιτιολογική Έκθεση επί του νομοσχεδίου).

Επειδή, όμως, ρυθμιστικού χαρακτήρα είναι η αρμοδιότητα σημαντικού αριθμού των υφιστάμενων ανεξάρτητων αρχών, είτε αυτές κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα (π.χ., του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος) είτε όχι (π.χ., της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας του ν. 4622/2019), ενδεχομένως, εγείρεται προβληματισμός ως προς το ότι η ιδιαίτερη αυτή μεταχείριση αφορά το προσωπικό επτά μόνον από αυτές, λαμβανομένης υπ' όψιν της συνταγματικής αρχής της ισότητας που «επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες» και αποκλείει «την εκδήλως άνιση μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες ή την αυθαίρετη εξομοίωση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες» (ΣτΕ ΟΛ 1997/2015, σκ. 4).

11. Επί του άρθρου 59

Με το παρόν, στην παρ. 2 του άρθρου 94 του ν. 4662/2020 (Α' 27), περί αρχαιότητας αξιωματικών, προστίθεται περ. δ' ως εξής: «Οι Αξιωματικοί που προέρχονται από τη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης της περ. α' της παρ. 20 του άρθρου 39 του παρόντος, είναι αρχαιότεροι από τους ομοιόβαθμους τους, οι οποίοι προέρχονται από το Ειδικό Τμήμα της περ. β' της παρ. 20 του ίδιου άρθρου». Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του εν λόγω άρθρου, η θέσπιση της ανωτέρω ρύθμισης αποβλέπει στην «εξάλειψη της ανισότητας που δημιουργείται, όταν υπάρχουν δύο ανόμοιες καταστάσεις πυρονόμων που φοιτούν στη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης και αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Ειδικότερα, για να εισαχθεί ένας πυρονόμος στην Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης της περ. α' της παρ. 20 του άρθρου 39 του ν. 4662/2020, πλην των λοιπών απαιτούμενων προσόντων, πρέπει να συμμετέχει στην προβλεπόμενη εξεταστική διαδικασία. Η δε φοίτηση στη Σχολή ορίζεται για τους πυρονόμους γενικών καθηκόντων στα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, με την ολοκλήρωση των οποίων τους απονέμεται ο βαθμός του Ανθυποπυραγού. Αντιθέτως, για να εισαχθεί ένας πυρονόμος στο Ειδικό Τμήμα της ανωτέρω Σχολής, δεν απαιτείται να δώσει εξετάσεις, αλλά αρκούν ορισμένα στο νόμο έτη συμπλήρωσης πραγματικής υπηρεσίας στο Π.Σ.. Η φοίτηση στη Σχολή (...) διαρκεί τέσσερις (4) μήνες και μετά την ευδόκιμη αποφοίτησή τους κατόπιν εξετάσεων, τους απονέμεται ο βαθμός του Ανθυποπυραγού. Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι παρότι διαφέρει τόσο ο τρόπος εισαγωγής στη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης, όσο και η φοίτηση σε αυτήν και οι δύο κατηγορίες πυρονόμων, αποφοι-

τούν με τον ίδιο βαθμό, ήτοι αυτόν του Ανθυποπυραγού. Κρίνεται λοιπόν αναγκαία, προς το, σκοπό εξυπηρέτησης των συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών τόσο της ισότητας όσο και της χρηστής διοίκησης, να υπάρξει μια διαφοροποίηση στη μεταξύ τους ιεραρχία, όταν πρόκειται για ομοιόβαθμους».

Οι διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 20 του άρθρου 39 του ν. 4662/2020 ορίζουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «α. Στη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης δύναται, εφόσον επιθυμούν, να εισαχθούν κατόπιν εξετάσεων, Πυρονόμοι Γενικών Καθηκόντων, απόφοιτοι της Σχολής Αρχιπυροσβεστών που έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη στον βαθμό του Πυρονόμου. Η φοίτηση στη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης διαρκεί δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα και με την ολοκλήρωση αυτών απονέμεται ο βαθμός του Ανθυποπυραγού και αντίστοιχο δίπλωμα Επαγγελματικής Επάρκειας Ανθυποπυραγού. Ομοίως, κατόπιν εξετάσεων για την περαιτέρω βαθμολογική τους εξέλιξη, Πυρονόμοι Ειδικών Καθηκόντων δύναται, εφόσον επιθυμούν, να εισαχθούν κατόπιν εξετάσεων στην ίδια ως άνω Σχολή. Η φοίτηση στη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης διαρκεί τέσσερις (4) μήνες και με την ολοκλήρωση αυτών απονέμεται ο βαθμός του Ανθυποπυραγού και αντίστοιχο δίπλωμα Επαγγελματικής Επάρκειας Ανθυποπυραγού. (...). β. Σε Ειδικό Τμήμα της Σχολής Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης δύναται, εφόσον επιθυμούν, να εισαχθούν κατόπιν αίτησής τους, που υποβάλλεται άπαξ έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους συμπλήρωσης είκοσι έξι (26) ετών συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Πυροσβεστικό Σώμα, ή οκτώ (8) ετών στον βαθμό τους, Πυρονόμοι απόφοιτοι της Σχολής Αρχιπυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, εξαιρουμένων των ευρισκόμενων σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου. Μετά την ευδόκιμη αποφοίτησή τους και κατόπιν εξετάσεων, τους απονέμεται ο βαθμός του Ανθυποπυραγού και αντίστοιχο δίπλωμα Επαγγελματικής Επάρκειας Ανθυποπυραγού. Κατά την πρώτη εφαρμογή, η ως άνω αίτηση υποβάλλεται, άπαξ εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος, από Πυρονόμους που έως την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους έχουν συμπληρώσει κατ' ελάχιστον είκοσι έξι (26) έτη συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Πυροσβεστικό Σώμα ή οκτώ (8) έτη στον βαθμό τους. (...)».

Επισημαίνεται, ενημερωτικά, ότι έχουν, σχετικά, κριθεί τα ακόλουθα: «οι προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 39 παρ. 20 περ. β του ν. 4662/2020, κατά το μέρος που προβλέπουν την εισαγωγή σε Ειδικό Τμήμα της Σχολής Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης Πυρονόμων, απόφοιτων της Σχολής Αρχιπυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, που έχουν συμπληρώσει είκοσι έξι (26) έτη συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Πυροσβεστικό Σώμα, ή οκτώ (8) έτη στον βαθμό τους, περιέχουν απρόσωπες και αντικειμενικές ρυθμίσεις, γενικής ισχύος και εξυπηρετούν σκοπούς δημοσίου συμφέ-

ροντος, που συνίστανται, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4662/2020, στη δομική και συστημική (πλην ορθολογική) αναδιάρθρωση του Πυροσβεστικού Σώματος, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, την επωφελέστερη, αξιοκρατικότερη, αποτελεσματικότερη και ορθολογικότερη διαχείριση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, ούτως ώστε να αναδειχθεί και καθιερωθεί το Πυροσβεστικό Σώμα ως σύγχρονη, αξιόμαχη δομή Πολιτικής Προστασίας, επιφορτισμένη με την έγκαιρη και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη. (Πρβλ. ΣτΕ 917, 915/2021 Ολομ., 2101/2019 Ολομ., 1757-8/2019 Ολομ., 652/2016, 2151, 16/2015 Ολομ. κ.ά.). Για την εξυπηρέτηση των αναφερθέντων σκοπών δημοσίου συμφέροντος επέλεξε ο νομοθέτης να αποδώσει βαρύτητα στον συνολικό χρόνο υπηρεσίας από την κατάταξη, που άλλωστε δεν έρχεται σε αντίθεση προς τα διδάγματα της κοινής πείρας, αφού η κρίσιμη εμπειρία των εν λόγω πυροσβεστικών υπαλλήλων δεν κτάται μόνο στον κατεχόμενο βαθμό αλλά καθ' όλη την διάρκεια της σταδιοδρομίας τους. Με την παρούσα ρύθμιση, εξάλλου, επιχειρείται η δικαιότερη αντιμετώπιση της κατηγορίας των εν λόγω Πυρονόμων, επ' ωφελεία του υπηρεσιακού και κατ' επέκταση του δημοσίου συμφέροντος, καθώς δημιουργούνται οι προϋποθέσεις πληρέστερης αξιοποίησης της πολυετούς εμπειρίας και των γνώσεων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της πολυετούς υπηρεσίας τους και σε καθήκοντα ανάλογα του βαθμού αυτού, που απέκτησαν οι συγκεκριμένοι Πυρονόμοι που βαίνουν, εκ των πραγμάτων, στο τελευταίο στάδιο της σταδιοδρομίας τους που ολοκληρώνεται με την αποχώρηση από το Πυροσβεστικό Σώμα, είναι νε[ό]τεροι των ομοιόβαθμών τους και έχουν περιορισμένη περαιτέρω εξέλιξη. Άλλωστε οι εν λόγω Πυρονόμοι ονομάζονται Ανθυποπυραγοί αλλά συνεχίζουν να καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις του Πυρονόμου και δύνανται να ασκούν τα καθήκοντα της ειδικότητας του προηγούμενου βαθμού τους εφόσον το επιβάλλουν οι υπηρεσιακές ανάγκες. Κατόπιν αυτών, οι εν λόγω διατάξεις δεν αντίκεινται στις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας, δεδομένου, εξάλλου, ότι από το Σύνταγμα δεν απορρέει υποχρέωση του νομοθέτη να θεσπίσει ως μοναδικό κριτήριο προαγωγής των Πυρονόμων τον χρόνο υπηρεσίας στον κατεχόμενο βαθμό ούτε να θεσπίσει τα ίδια κριτήρια για την προαγωγή σε διαφορετικούς βαθμούς, χωρίς να παραβιάζεται με τον τρόπο αυτό η επετηρίδα (πρβλ. ΣτΕ 2825/2018). Περαιτέρω, η ανωτέρω διάταξη δεν αντίκειται ούτε στις αρχές της χρηστής και εύρυθμης λειτουργίας της διοίκησης, αφού ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται να θεσπίζει ρυθμίσεις διαφορετικές από αυτές που ίσχυαν στο παρελθόν και προς τις οποίες είχαν προσαρμοσθεί ή στις οποίες είχαν αποβλέψει οι διοικούμενοι, έστω και αν θίγονται υφιστάμενα δικαιώματα ή συμφέροντα, αρκεί η επιχειρούμενη ρύθμιση να χωρεί κατά τρόπο γενικό, απρόσωπο και αντικειμενικό, όπως εν προκειμένω (πρβλ. ΣτΕ 917/2021, 2101/2019 Ολομ., 1757-8/2019 Ολομ., 652/2016, 2151,

16/2015 Ολομ. κ.ά). Άλλωστε, δεν απορρέει από το Σύνταγμα ή άλλο κανόνα ή αρχή αυξημένης τυπικής ισχύος, υποχρέωση του νομοθέτη να θεσπίσει μεταβατική ρύθμιση για τους υπηρετούντες Πυρονόμους, οι οποίοι ήταν μεν αρχαιότεροι των εχόντων δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση για εισαγωγή στη Σχολή Επιμόρφωσης, πλην όμως δεν είχαν 26 έτη συνολικής πραγματικής υπηρεσίας ή 8 έτη στο βαθμό του Πυρονόμου (πρβλ. ΣτΕ 2101/2019 σκ.12, 15, ΣτΕ 3397/2014, 3015/2014 Ολομέλεια, 2590 - 2592/2004 7μ.), λαμβανομένων μάλιστα υπ' όψιν των προαναφερθέντων σκοπών δημοσίου συμφέροντος, τους οποίους εξυπηρετεί η πρόβλεψη του συνολικού χρόνου υπηρεσίας από την κατάταξη. Με τα δεδομένα αυτά, οι σχετικές ρυθμίσεις είναι πρόσφορες και αναγκαίες για την επίτευξη των προαναφερθέντων σκοπών δημοσίου συμφέροντος και δεν είναι δυσανάλογες προς αυτούς (...) (πρβλ. ΣτΕ 1843-4/2008 7μ., 783/2005, 2591/2004 7μ., πρβλ. επίσης ΣτΕ 1291, 1373/2016)» (ΔΕφΑθ 1104/2022 · βλ. και ΔΕφΑθ 619/2022).

Αθήνα, 10 Απριλίου 2023

Οι Εισηγητές
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικός Συνεργάτης
Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Νέστωρ Πολίτης
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

